

Tabel 2

Gevlekte orchis *Dactylorhiza maculata maculata*

Middelhoge, slanke, donkergroene plant. Blad staat schuin omhoog en heeft donkere, massieve vlekken. De onderkant heeft een zilverige glans. Bloeiende aar steekt ver boven bladeren uit. Bloemen wit tot lila met roodpaarse tekening.

Foto: Christophe Brochard

- soort niet aanwezig
- soort (recent) aanwezig

2

Jan Feb Mrt Apr Mei Jun Jul Aug Sep Okt Nov Dec

Groen: Werkzaamheden mogelijk. Oranje: Werkzaamheden mogelijk: ja, mits na overleg met ecooloog en eventuele mitigerende maatregelen. Rood: Werkzaamheden mogelijk: nee, tenzij toestemming van de ecooloog en mitigerende maatregelen worden genomen.

Bestendig beheer en onderhoud (vrijstelling, mits gebruik gedragscode)

Maaien	Zie gedragscode, aanvullend: Maaien vanaf augustus. Maaisel afvoeren.
Schonen	Zie gedragscode Schonen vanaf augustus. Geen plantmateriaal op groeiplaatsen laten liggen.
Baggeren	Zie gedragscode
Begrazen	Zie gedragscode Niet begrazen in de bloeiperiode (juni/juli).
Snoeien/dunnen	Zie gedragscode
Onderhoud waterkeringen	Zie gedragscode, aanvullend: Groeiplaatsen ontzien of desnoods plant met bodem uitgraven en zo snel mogelijk overzetten op een geschikte locatie, onder begeleiding van een deskundige.
Onderhoud verhardingen	Zie gedragscode

Ruimtelijke ontwikkelingen & inrichting (vrijstelling, mits gebruik gedragscode)

Vorbereiding van nieuwe werken	Zie gedragscode
Verwijderen bovengrond/ graafwerkzaamheden	Zie gedragscode, aanvullend: Groeiplaatsen ontzien of desnoods plant met bodem uitgraven en zo snel mogelijk overzetten op een geschikte locatie, onder begeleiding van een deskundige.
Sloop kunstwerken en gebouwen	-
Bouwactiviteiten	-
Afdammen/dempen/vergraven	-
Groeiplaats	Landplant. Groeit op vrij droge tot vrij natte, voedselarme (niet bemeste), matig zure tot zwak basische grond. Komt vooral voor in schrale graslanden, niet te zure vochtige of natte heide (leembodems, grond- of beperkte invloed van oppervlaktewater). Soms zijn restpopulaties aanwezig op sloot- en kanaalkanten, in overhoekjes en langs greppels. De soort groeit doorgaans op drogere en zuurdere plekken dan rietorchis, vleeskleurige orchis en brede orchis.

Leefwijze door het jaar heen Vaatplant, overblijvend (meerjarig). Bloeiperiode: juni-juli. Plant vormt zaad dat wordt verspreid door de wind in de periode juli-september. Bovengrondse delen sterven af in de winter.

Aanbevelingen

- Optimalisatie hydrologie: niet te droog, maar ook niet te nat.
- Vermestende invloed vanuit landbouwpercelen tegengaan.

Vervolg: zie pagina 2

Vervolg

Gevlekte orchis *Dactylorhiza maculata maculata*

- Op zandgronden: zorgen voor kleinschalig reliëf, zodat planten in natte jaren hoger op de helling kunnen groeien dan in droge jaren.
- Tegengaan sterke verzuring. Bijvoorbeeld: invloed grondwater stimuleren of invloed leemlaag beter tot uiting laten komen door verwijderen verzuurde humuslaag.
- Maaibeheer optimaliseren, eventueel nabeweiding met schapen of runderen, mits de bodem daardoor niet beschadigd wordt. Geen begrazing tijdens de bloei.
- Nieuwe groeiplaatsen creëren in de omgeving van bestaande groeiplaatsen. Eventueel maaisel of zaden van bestaande groeiplaatsen opbrengen om vestiging te stimuleren.

Belang Waterschapspopulaties
Verspreiding binnen Nederland

Ondergeschikt belang

Vrij zeldzaam, komt vooral voor in de Pleistocene delen van Nederland. Zeldzaam op Waddeneilanden, duinen van Noord-Holland, Deltagebied en in Zuid-Limburg. Dit betreft deels andere variëteiten of ondersoorten.

Status Rode lijst

Kwetsbaar

Beschermingsstatus

Habitatrichtlijn

-

FF-wet

Tabel 2

Bronnen

Kreutz & Dekker, 2000. Weeda *et al.*, 2003.

Websites: www.stowa.nl;

www.minlnv.nederlandsesoorten.nl